

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ
Спеціальність 053 «Психологія» С4 «Психологія»**

**Навчальна дисципліна
СОЦІОЛОГІЯ**

Атестація самостійної роботи

Самостійність студента (independence of the student) – це вміння систематизувати, планувати, здійснювати, контролювати й регулювати свою навчально-професійну діяльність і пізнавально-розумові дії без очевидної допомоги й прямого керівництва з боку викладача.

Оберіть та виконайте (форму оберіть самостійно- або тести, або підготуйте креативний конспект чи напишіть есе, або презентацію з переліку питань для опрацювання.)

**Скористайтесь нижче наведеними
рекомендованою літературою, методичними порадами щодо написання
есе
та термінологічним словником**

ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ

ТЕСТИ

1. Яка з названих наук вивчає суспільство?

- а) соціальна психологія;
- б) політологія;
- в) соціологія;
- г) економіка.

2. До якої групи наук відносять соціологію?

- а) до соціальних;
- б) до природничих;
- в) до гуманітарних;
- г) до математичних.

3. Соціологія як наука виникла:

- а) після Другої світової війни;

- б) на початку XX ст.;
- в) у першій половині XIX ст.;
- г) у XVIII ст.

4. Яке із наведених визначень належить П. Сорокіну?

- а) «соціологія – це наука, яка вивчає поведінку людей, що живуть у середовищі собі подібних»;
- б) «соціологія мусить діяти, ґрунтуючись на тому, що людські істоти є одночасно і біологічними індивідами, і соціальними агентами»;
- в) «якщо коротко, то соціологію можна визначити як наукове вивчення суспільства і соціальних відносин»;
- г) «соціологія – суспільна наука, предметом якої є соціальні інститути».

5. У якій з відповідей найповніше й найглибше розкрито предмет соціології?

- а) це наука, що вивчає і аналізує соціальні факти;
- б) це наука, що вивчає специфіку соціального;
- в) це система наукового знання, яка пояснює поведінку людей як представників великих соціальних груп;
- г) це наука про суспільство як єдину соціальну систему, про тенденції, закони її функціонування і розвитку, про вияви певних законів і закономірностей в діяльності соціальних суб'єктів малих і великих соціальних груп і спільностей людей, а також окремих особистостей.

6. Що є вихідним для розуміння особливостей об'єкта соціологічного пізнання і визначення предмета соціологічної науки?

- а) поняття політичного;
- б) поняття культурологічного;
- в) поняття соціального;
- г) поняття психологічного.

7. Яке з наведених визначень не є об'єктом соціологічного аналізу?

- а) суспільство як цілісна соціальна реальність;
- б) емпірично надана реальність, що відображає ту чи іншу сторону соціального життя;
- в) такі об'єктивні явища суспільства як відносини економічної власності, продуктивні сили, засоби праці;
- г) сукупність соціальних відносин, соціальні зв'язки, соціальні організації, соціальні інститути тощо.

8. Які з положень не розкривають риси соціального?

- а) це загальна якість, притаманна різним групам індивідів;
- б) це становище людини в світі та її самовизначення;
- в) це розмірковування людини про смерть;
- г) це характер і зміст відносин між різними індивідами і групами в залежності від місця, яке вони займають у різних суспільних структурах, від тієї ролі, яку вони виконують у них.

9. На Ваш погляд, коли виникає соціальне?

- а) коли людина розмірковує про сенс свого життя;
- б) коли вона задовольняє свої вітальні потреби;

- в) коли поведінка одного індивіда піддається під вплив іншого або групи незалежно від того, чи присутні фізично індивід або спільнота;
- г) коли діяльність людини спрямована на зміцнення власного здоров'я.

10. Які з положень неправильно характеризують соціальний закон?

- а) це взаємодія двох індивідів;
- б) це взаємодія між природою і суспільством;
- в) це відносно сталі систематично відновлювальні відносини між соціальними спільнотами;
- г) це відносини між суспільством і соціальною організацією.

11. Зазначте положення, в яких правильно характеризується дія соціальних законів:

- а) дія соціальних законів свідомо задається людьми;
- б) люди завжди підпорядковуються діям соціальних законів і не можуть їх уникнути;
- в) соціальні закони діють завжди і всюди без будь-яких винятків;
- г) дія соціальних законів має епізодичний характер.

12. Зазначте неправильну відповідь про сфери дії соціальних законів:

- а) соціальні закони діють лише в процесі споживання;
- б) соціальні закони діють у всіх сферах людської діяльності;
- в) у сфері дії соціальних законів може знаходитися лише суспільство загалом, а не окремі його частини (підсистеми);
- г) дії соціальних законів поширюються як на все суспільство, так і на його складові групи, соціальні страти, соціальні верстви, класи тощо.

13. Закони соціальної статистики відображають:

- а) напрям, форми, чинники розвитку соціального об'єкта;
- б) особливості зміни, еволюції соціального об'єкта;
- в) тенденцію до збереження стабільності соціальної системи;
- г) суспільний спокій, стабільність у суспільстві.

14. Закони соціальної динаміки відображають:

- а) стабільність соціальної структури суспільства;
- б) етапи, причини, характер і типи зміни соціальної структури суспільства;
- в) процеси соціалізації та стратифікації.

15. До якого типу категорій належить поняття «суспільство»?

- а) до категорій дисциплін суміжних із соціологією;
- б) до безпосередніх соціологічних категорій;
- в) до загальнонаукових категорій у соціологічному розумінні;
- г) до категорій, що розкривають сутність соціального.

16. Під структурою соціологічного знання розуміють:

- а) орієнтацію соціологічного дослідження;
- б) рівні соціологічного пізнання;
- в) ступінь узагальнення соціологічного знання;
- г) певною мірою упорядковану систему знань про суспільство як динамічно функціонуючий соціальний організм.

17. Загальнотеоретична соціологія займається:

- а) первинним аналізом та узагальненням емпіричних даних;

б) вивченням окремих сфер суспільного життя, соціальних груп і інститутів;
в) глибокими, сутнісними аспектами розвитку суспільства загалом і місця в ньому людини; г) аналізом соціальних змін і процесів у суспільстві.

18. Яка із наведених теорій належить до соціологічних теорій вузького значення?

- а) соціологія малих груп;
- б) соціологія міста;
- в) етносоціологія;
- г) теорія бюрократії.

19. Яка із наведених теорій належить до галузевих соціологічних теорій?

- а) соціологія медицини;
- б) соціологія сім'ї;
- в) соціологія злочинності;
- г) соціологія масової комунікації.

20. Під функціями соціології розуміють:

- а) зв'язок соціології з іншими науками;
- б) мету і завдання соціології;
- в) суспільне призначення, роль соціології, яку вона виконує в суспільстві;
- г) ефективність упровадження результатів соціологічних досліджень.

21. «Суспільство – функціонуюча система, що ґрунтується на поділі праці». Кому належить це визначення суспільства?

- а) Е. Дюркгейму;
- б) Арістотелю;
- в) М. Веберу;
- г) О. Конту.

22. «Суспільство – надіндивідуальна реальність, що ґрунтується на колективних уявленнях». Кому належить це визначення суспільства?

- а) Е. Дюркгейму;
- б) Арістотелю;
- в) М. Веберу;
- г) О. Конту.

23. «Суспільство – це взаємодія людей, яка є продуктом соціальних дій». Кому належить це визначення суспільства?

- а) Е. Дюркгейму;
- б) Арістотелю;
- в) М. Веберу;
- г) О. Конту.

24. Консолідація соціальних зв'язків у межах суспільства здійснюється за допомогою цієї головної ознаки суспільства. Про яку основну ознаку йдеться?

- а) універсальність;
- б) автономність;
- в) інтегративність;
- г) територію.

25. Багатоманітність соціальних зв'язків, відносин, усі соціальні інститути та спільноти забезпечують всеосяжну, різносторонню особливість суспільства. Про яку основну ознаку суспільства йдеться?

- а) універсальність;
- б) автономність;
- в) інтегративність;
- г) територію.

26. Спроможність існувати самостійно, що досягається за допомогою високого рівня внутрішньої саморегуляції, забезпечує підтримку та постійне відтворення складної системи соціальних взаємин. Про яку основну ознаку суспільства йдеться?

- а) універсальність;
- б) автономність;
- в) інтегративність;
- г) територію.

27. Цілісність, єдність загальної системи цінностей, яку називають культурою. Про яку основну ознаку суспільства йдеться?

- а) універсальність;
- б) автономність;
- в) інтегративність;
- г) територію.

28. За цим критерієм усі наявні суспільства поділяють на прості та складні. Який критерій (міра оцінки) є в основі подібної класифікації суспільств?

- а) наявність писемності;
- б) чисельність рівнів управління;
- в) ступінь соціальної диференціації;
- г) спосіб здобування засобів для існування.

29. За цим критерієм усі наявні суспільства поділяють на традиційні, індустріальні та постіндустріальні. Про який критерій класифікації суспільств йдеться?

- а) наявність писемності;
- б) чисельність рівнів управління;
- в) ступінь соціальної диференціації;
- г) спосіб здобування засобів для існування.

30. Складне суспільство – це таке:

- а) що утворене з декількох держав або країн;
- б) у якому існують багаті та бідні;
- в) де є декілька рівнів управління;
- г) де є кілька рівнів управління; декілька соціальних верств населення, що схематично розміщуються зверху вниз зі зменшенням доходів.

31. В якому (або в яких) із зазначених суспільств поєднуються головні їхні ознаки: промисловість, корпоративність, гроші як мета діяльності?

- а) протосуспільство;
- б) індустріальне суспільство;

- в) традиційне суспільство;
- г) постіндустріальне суспільство.

32. У якому (або в яких) із зазначених суспільств поєднуються головні їхні ознаки: сфера послуг, знання як мета діяльності, університет як соціальна організація?

- а) протосуспільство;
- б) індустріальне суспільство;
- в) традиційне суспільство;
- г) постіндустріальне суспільство.

33. Який учений гадає, що людство послідовно пройшло чотири формації: первіснообщинну; рабовласницьку; феодальну; капіталістичну?

- а) К. Маркса;
- б) У. Ростоу;
- в) І. Мауда;
- г) Д. Белла.

34. Простою, недиверсифікованою є соціальна структура:

- а) традиційного аграрного суспільства;
- б) протосуспільства;
- в) індустріального суспільства;
- г) інформаційного суспільства.

35. Зародження держави, міста, класів, писемності пов'язують з таким типом суспільства:

- а) протосуспільство;
- б) традиційне суспільство;
- в) індустріальне суспільство;
- г) постіндустріальне, інформаційне суспільство.

36. Це поняття позначає зміни, що відбуваються впродовж деякого часу у соціальних спільнотах, групах, інститутах, організаціях та суспільствах, у їх взаєминах одне з одним, а також з індивідами. Про яке поняття йдеться?

- а) соціальний розвиток;
- б) соціальний прогрес;
- в) соціальний процес;
- г) соціальна трансформація.

37. Яка із соціологічних концепцій походження суспільства акцентує увагу на фізичних, розумових, соціальних тощо особливостях людини?

- а) інструментальна;
- б) семантична;
- в) кратична;
- г) сексуальна.

38. Яка із соціологічних концепцій походження суспільства акцентує увагу на роль сім'ї як чинника творення та розвитку соціальної групи?

- а) інструментальна;
- б) семантична;

- в) кратична;
- г) сексуальна.

39. Яке із перерахованих суспільств не відноситься до типологізації за критерієм «ціннісні орієнтації»?

- а) традиційне;
- б) кероване ззовні;
- в) кероване зі середини;
- г) сучасне.

40. До якого із суспільств відноситься поняття «громадянське суспільство»?

- а) постіндустріальне;
- б) інформаційне;
- в) демократичне;
- г) сучасне

41. Хто із зазначених учених є автором теорії соціальної дії?

- а) М. Вебер;
- б) Т. Парсонс;
- в) Р. Мертон;
- г) Я. Щепанський.

42. До типології соціальної дії, за М. Вебером, не відноситься?

- а) цілераціональна;
- б) ціннісно-раціональна;
- в) традиційна;
- г) патріархальна;
- д) афективна.

43. Сукупність соціальних дій, за Т. Парсонсом, охоплює таку кількість «типових перемінних дій»?

- а) три;
- б) чотири;
- в) п'ять;
- г) шість.

44. Яке з наведених положень найповніше характеризує соціальну дію?

- а) це елемент динаміки суспільного життя;
- б) це система вчинків і засобів з метою зміни поведінки чи установки інших людей;
- в) це основа діяльності людей;
- г) це механізм соціальних перетворень.

45. Який із указаних елементів не входить у систему соціальної дії:

- а) суб'єкт дії;
- б) особистість;
- в) соціальна система;
- г) культурна система;
- д) зворотній зв'язок.

46. Яка з наведених класифікацій соціальної дії не належить А. Левко?

- а) репродуктивні дії;

- б) соціального заперечення;
- в) соціальної творчості;
- г) пристосування.

47. Які з наведених класифікацій соціальної дії не належить Я. Ще панському?

- а) негативний примус;
- б) позитивне переконання;
- в) опозиція;
- г) творча дія.

48. До основних рушіїв соціальної дії не належать:

- а) індивідуально-психологічні риси і властивості людей;
- б) матеріальні моральні цінності;
- в) установки і готовність до визначених дій;
- г) психологія поведінки людей.

49. Яке з наведених положень найповніше характеризує соціальну взаємодію?

- а) це система соціальних дій щонайменше двох осіб або спільнот;
- б) це соціальні зв'язки, що незалежні від людей;
- в) це зворотня реакція індивідів, на яких вплинули;
- г) це елемент соціального життя людей.

50. Який із указаних елементів не входить у механізм соціальної взаємодії?

- а) індивіди, що виконують певні дії;
- б) зміни у зовнішньому середовищі, що зумовлені цими діями;
- в) вплив цих змін на інших індивідів;
- г) зворотня реакція індивідів, на яких вплинули;
- д) позитивний результат взаємодії.

51. Хто з названих учених є автором теорії соціальної взаємодії?

- а) Дж. Мід;
- б) Г. Блумер;
- в) Дж. Хоманс;
- г) П. Сорокін.

52. Хто з названих учених є автором теорії управління враженнями?

- а) З. Фрейд;
- б) І. Гоффман;
- в) Л. Козер;
- г) Н. Смілзер.

53. Хто з названих учених є автором теорії символічного інтеракціонізму?

- а) Дж. Мід;
- б) Р. Дарендорф;
- в) Г. Зіммер;
- г) Р. Мертон.

54. Ефект соціальної фасилітації – це:

- а) спонукання краще діяти в присутності інших людей;

- б) зниження показників діяльності в присутності інших людей;
- в) перебільшення (применшення) рис певної людини під час першого враження;
- г) показник групової згуртованості.

55. Ефект соціального інгібування – це:

- а) спонукання краще діяти в присутності інших людей;
- б) зниження показників діяльності в присутності інших людей;
- в) перебільшення (применшення) рис певної людини під час першого враження;
- г) нехтування будь-якими цінностями соціальної групи.

56. Ефект ореолу – це:

- а) спонукання краще діяти в присутності інших людей;
- б) зниження показників діяльності в присутності інших людей;
- в) перебільшення (применшення) рис певної людини під час першого враження;
- г) зміна показників індивідуальної діяльності.

57. Хто одним із перших класифікував усю різноманітність форм соціальної взаємодії:

- а) П. Сорокін;
- б) Дж. Мід;
- в) Р. Парк
- г) Д. Майерс.

58. Ефект групової поляризації – це:

- а) погляди, думки реалізуються у двох протилежних безкомпромісних позиціях;
- б) впорядкованість, стійкість внутрішньогрупових взаємозв'язків;
- в) нехтування будь-якими нормами і цінностями групи;
- г) певною мірою упорядкована система взаємодій.

59. Явище конформізму – це:

- а) підкорення більшості меншості;
- б) баланс відносин між меншістю і більшістю;
- в) підкорення меншості більшості;
- г) нехтування будь-якими цінностями соціальної групи.

60. Критерієм оцінювання сумісності є:

- а) координованість дій;
- б) результат праці;
- в) задоволеність взаємодією;
- г) розподіл функцій.